

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Naturstyrelsen

Mosegeologiske undersøgelser i Holmegaard Mose i forbindelse med EU LIFE naturgenopretningsprojekt - LIFE14 NAT/DK/00012

Bilag 3

Skaller fra bløddyr o.a. makrofossiler i borekerner

Udarbejdet af
Niels Westergaard Knudsen
med bistand af Bent Aaby

Lidt information.

De afbildede snegle, muslinger m.m. er resultatet af en sporadisk og uvidenskabelig indsamling af små stykker af borekerner, der er foretaget den sidste af de tre dage, der blev lavet boringer i Holmegaards Mose i foråret 2016. Oversigten er lavet på baggrund af en fascination af, at man i dag kan hente ubeskadigede skaller af dyr op fra bunden af mosen, hvor de levede i en fladvandet sø for mere end 8.000 år siden.

Rapporten om den mosegeologiske undersøgelse, der blev udført af Bent Aaby for Naturrådgivningen Aps, findes på LIFE projektets hjemmeside: <http://www.raisedbogsindenmark.dk/dokumentation>

Rapporten er forsynet med yderligere to bilag med henholdsvis borejournal og profiltegning for hver af de 40 boringer.

Efter hjembringelse af borekerner fra kalkgytjen har jeg udvasket tørven, til der næsten kun var skaller tilbage. Efter tørring er skallerne sorteret og typeeksemplarer er blevet fotograferet. Mit materiale tyder på, at de fleste arter optræder lige hyppigt med undtagelse af skivesneglen *Planorbium barbianum*, som jeg kun har fundet 2 eksemplarer af. Alle arter er nulevende og de fleste relativt almindelige.

Et tilfældigt fund af et vinterlåg i min samling af sneglen *Bithynia tentaculata* var lidt af en øjenåbner. Senere fandt jeg endnu et låg, som lå inde i et af sneglehusene. Gad vide, hvor mange vinterlåg, jeg har hældt ud med skyllevandet.

Det havde været fint med flere billeder, der viser de mere grove planterester (makrofossiler), der dukkede op i flere af borekernerne såsom Hvas Avneknippe, Hedelyng, Tagrør m.fl.. Her er medtaget billeder af stængelstykker af Hedelyng, rester af Tagrør og et brudstykke af en Hasselnød.

Det er vigtigt at oplyse om, at billederne i det følgende ikke er gengivet i samme størrelsesforhold. De mål, som står anført ved hver art, fortæller om størrelsen på de eksemplarer af arten, jeg har fundet.

Til sidst vil jeg takke Bent Aaby for stor hjælp ved bestemmelsen af de fundne genstande.

Planorbarius corneus
Rød Posthornsnegl
Ø 3 mm
Lever i vand.

- do -

Planorbis planorbis
Alm. Skivesnegl
Ø 1-9 mm
Lever i vand.

- do -

Valvata piscinalis
Posthorns-Sumpsnegl Ø 1-6 mm
Lever i vand.

Bithynia tentaculata
Alm. Sumpsnegl
Længde 1-10 mm
Lever i vand.

- do -

Bithynia tentaculata
Alm. Sumpsnegl
Vinterlæg - ydersiden
Bredde og længde 2,5 - 3,5 mm

Vinterlåg - indersiden

Succinea putris
Ravsnegl
Længde 3-12 mm
Landsnegl, der lever på vandplanter over
vandet.

Sphaerium corneum
Alm. Bønnemusling
1x1 - 8x9 mm
Lever i vand

- do -

Begge halvdele samlet

Brudstykke af Hasselnød
Corylus avellana

- do -

Til højre ses stykker af lynggrene fra
boreprøve 3.
Til venstre ses frisk lynggren til
sammenligning.

Stængelmateriale af Tagrør fra
boreprøve nr.3.